

PERSBERICHT

Embargo: 17 december 2013, 00.01 uur.

Banken en verzekeraars niet streng genoeg voor delfstofwinnende bedrijven die betrokken zijn bij mensenrechtenschendingen

Grote verschillen in het nemen van verantwoordelijkheid bij miljardeninvesteringen

Veel mijnbouwbedrijven en olie- en gasproducenten zijn betrokken bij ernstige schendingen van de mensenrechten van de lokale bevolking, waaronder schendingen van het recht op informatie, het recht op gezondheid en het recht op water. Banken en verzekeraars investeren miljarden in deze bedrijven. Voor tien grote delfstofwinnende bedrijven onderzochten de Eerlijke Verzekeringswijzer en de Eerlijke Bankwijzer wat de belangrijkste bank- en verzekeringsgroepen in Nederland doen om mensenrechtenschendingen te helpen voorkomen of te beëindigen. De verschillen in aanpak bleken groot.

Voor bankinvesteringen, verzekeringsbeleggingen en vermogensbeheer werden aparte scores toegekend. Tegenover de zeer slechte score van ABN Amro op het gebied van vermogensbeheer en de 'ruim onvoldoende' scores van APG (verzekeringsbeleggingen), ING (vermogensbeheer én verzekeringsbeleggingen) en Rabobank (bankinvesteringen), staan de goede tot uitstekende beoordelingen voor de vermogensbeheerders van ASN, SNS Reaal, Triodos en Van Lanschot en de hoogste score van SNS Reaal voor verzekeringsbeleggingen.

Ook de verzekeraars Achmea, Aegon en ASR laten met (ruime) voldoendes zien dat zij hun verantwoordelijkheid om mensenrechten te respecteren, actief uitdragen. Datzelfde geldt voor ABN Amro en ING, althans voor wat betreft hun bankinvesteringen.

Geen medewerking

Hoewel de vier verzekeraars Allianz, Delta Lloyd, Generali en Legal & General investeren in meerdere van de geselecteerde delfstofwinnende bedrijven, wilden zij geen medewerking verlenen aan dit onderzoek. Zij behaalden daarmee de laagste score (1).

Opvallend is dat eerder dit jaar, in het eerste beleidsonderzoek van de Eerlijke Verzekeringswijzer, drie van deze vier verzekeraars ook al een 1 voor hun mensenrechtenbeleid scoorden, terwijl Delta Lloyd toen een onvoldoende (4) kreeg.

"Het is teleurstellend dat deze vier verzekeringsgroepen geen informatie willen verstrekken", aldus Titus Boltens namens de Eerlijke Bankwijzer en de Eerlijke Verzekeringswijzer. "Met hun opstelling bewijzen ze hun klanten en andere belanghebbenden geen dienst. Die moeten maar raden hoe nauw hun verzekeraar het in zijn investeringspraktijk neemt met de mensenrechten."

Kritische dialoog te vrijblijvend

De financiële instellingen die in één of meer van de tien delfstofwinnende bedrijven investeren, proberen vrijwel allemaal hun invloed op de bedrijven te gebruiken door met hen een kritische dialoog ('engagement') aan te gaan. Dat kan effectief zijn, maar helaas ligt er te weinig nadruk op het beoogde resultaat: het voorkomen en beëindigen van mensenrechtenschendingen.

Driekwart van de financiële instellingen beperkt zich tot het stimuleren van mijnbouw- en olie- en gasbedrijven om een goed mensenrechtenbeleid in te voeren en procesmaatregelen te nemen. Herstel en genoegdoening voor slachtoffers van mensenrechtenschendingen krijgen veel te weinig aandacht. Daarnaast valt op dat slechts minder dan een kwart van de financiële instellingen de investeringen beëindigt als met het bedrijf geen afspraken te maken zijn of als het bedrijf zich niet aan de afspraken houdt.

Bolten: "Gelukkig laten de meeste financiële instellingen zien dat ze werk willen maken van hun verantwoordelijkheid om de mensenrechten te respecteren. Al verschilt de wijze waarop dat gebeurt soms

enorm, dat zie je terug in de scores. Vooral bij het vermogensbeheer zijn de verschillen extreem. Dat gat moet snel gedicht worden, in opwaartse richting. Als men wil, kan het makkelijk."

Banken

Voor hun bankinvesteringen scoren ABN Amro Bank en ING Bank een 6 respectievelijk een 7. Rabobank scoort ruim onvoldoende (3). De andere zeven onderzochte banken zijn op geen enkele manier betrokken bij de financiering van de geselecteerde tien bedrijven.

Vermogensbeheerders

De vermogensbeheerders van ABN Amro en ING scoren een 1, respectievelijk een 3. De overige vermogensbeheerders scoren allemaal voldoende tot uitstekend. APG en Aegon halen een 6, Achmea een 7. Van Lanschot scoort een 8. Omdat de vermogensbeheerders van ASN en Triodos bedrijven uitsluiten die na screening betrokken blijken te zijn bij mensenrechtenschendingen, scoren zij een 10. Ook de vermogensbeheerder van SNS Reaal scoort een 10 omdat hij zijn (potentiële) investeringen uitvoerig screent aan de hand van een uitgebreid en op de mijnbouw- en olie- en gassector toegespitst beleidsdocument en engagement en uitsluiting consequent inzet.

Verzekeraars

Ook de verzekeraar van SNS Reaal behaalt, dankzij het consequent inzetten van vergaande screening, engagement en uitsluiting, de hoogste score (10). Hier blijven de verzekeraars van ING en APG ver bij achter, met een score 3. Bij APG is deze lage score het gevolg van het niet toepassen van engagement op de extern beheerde aandelenportefeuille. ING voert slechts engagementgesprekken met een minderheid van de geselecteerde bedrijven waarin geïnvesteerd wordt. De scores van Achmea (7), Aegon (7) en ASR (7) illustreren dat deze verzekeraars in ruim voldoende mate hun verantwoordelijkheid nemen.

Delfstofwinnende bedrijven

De tien onderzochte delfstofwinnende bedrijven, waaronder Shell, Trafigura, Vedanta Resources, Barrick Gold en PetroChina, waren de afgelopen jaren betrokken bij, of zelfs verantwoordelijk voor, ernstige schendingen van de mensenrechten van lokale gemeenschappen en ernstige milieuvervuiling, of moesten de schade van eerdere mensenrechtenschendingen herstellen.

Meer informatie

- Dit praktijkonderzoek 'Delfstofwinnende Bedrijven en Mensenrechten' is het eerste praktijkonderzoek dat werd uitgevoerd in opdracht van de Eerlijke Bankwijzer en de Eerlijke Verzekeringwijzer gezamenlijk.
- Het onderzoeksrapport kan u onder strikt **embargo** (tot 17 december 2013, 00.01 uur) worden toegestuurd.
- Voor meer informatie en interviewverzoeken kunt u contact opnemen met Amnesty International, afdeling persvoorlichting, Nicole Sprokel, n.sprokel@amnesty.nl, of via 020 7733677 of 06 22109964.

De Eerlijke Bankwijzer en de Eerlijke Verzekeringwijzer zijn initiatieven van Amnesty International, Dierenbescherming, FNV, IKV Pax Christi, Milieudefensie en Oxfam Novib. Het onderzoek wordt uitgevoerd door het onderzoeksbureau Profundo.